

A szárnyak világos rótszínűek s ugyanoly rajzolatúak, mint az *A. Hecate*-éi, feltjai azonban elszórtabbak és nagyobbak; a szegélybeli holdak igen éles csücsűak. Alul az alsó szárny hasonló színű és rajzú, mint az *A. Ivo*, de az ibolyás-barna szín jóval halványabb, világosabb, középsávja és tőbeli feltjai pedig nem fekete, hanem barna keretűek.

Hazánkban országszerte többnyire ritkább, helyenkint némely évben gyakoribb jelenség. Virágzó szedren, gyalogbodzán és fagyalon, különösen erdőszéli bokrok körül szokott röpködni jun. elejétől aug. elejéig.

Igen állandó faj: százánál a rajznak vagy színezésnek legcsekélyebb eltérése sem fordul elő; nagysága azonban ingadozik 42 és 48 mm. közt.

Hernyója feketés-barna, sárga tüskékkel borított, hátán fehér sávok futnak le. 38—40 mm. hosszú. Májusig *Rubus idaeus* (málna), *chamaemorus* és *fruticoruson* (szeder) és *Violán* (ibolya) él.

Bábja sárgás-szürke, aranyos szemölcsökkel.

Előfordul a következő szomszédországokban: A.-Ausztria VI, Salzburg VII—VIII, Tirol, Kariinthia VI—VII, Silezia, Bukovina és Bulgária VI, Románia VII.

Elterjedési köre: Kasántól Közép-Olaszországig 56—37° és Spanyolországtól Japánig 10—160°.

Adatok Árva-Polhora és a Babiagura rovarfaunájához.

— Közlemény a budapesti Paedagogium biológiai laboratoriumából. —

Irta *Kiss József* és *Olasz Károly*.

A Paedagogium math. és természettudományi szakcsoportjának III. éves hallgatói szak-tanáraik vezetésével az 1905. évi szeptemberi tanulmányi- és gyűjtő kirándulásuk alkalmával 3 napot töltöttek a Babiagura aljában fekvő Polhora fürdőn. Ez alka-

lommal úgy a fürdő környékén, mint a Babiagurán gyűjtöttek rovarokat, meg pedig 275 fajt 1547 példányban.

A gyűjtött állatok az egyes rendek között a következőképen vannak képviselve: Hymenoptera 31 faj, 186 példány; Lepidoptera 20 faj, 72 példány; Coleoptera 137 faj, 640 példány; Diptera 47 faj, 263 példány; Orthoptera 11 faj, 88 példány; Neuroptera 1 faj, 1 példány és Hemiptera 28 faj, 295 példány.

A meghatározás nagy munkájában dr. Horváth Géza, Mocsáry Sándor, Kuthy Dezső, Csiki Ernő, Aigner Lajos és Thallhammer János urak segítettek, a miért nekik kellemes kötelességünknek tartjuk e helyen is úgy magunk, mint intézetünk nevében hálás köszönetet mondani.

A gyűjtött rovaroknak a Magyar Birodalom Állatvilága ezimű munka szerinti sorrendjét — az egyes fajok földrajzi elterjedése s hazánk rovarfaunájának pontosabb ismerete kedvéért — az alábbiakban adjuk, annál is inkább, mert közöttük hazánk faunájára nézve több új adat is van. Így pl. *Carabus Fabricii* Panz. var. *poloniensis* Géh; *Rhynchomyia tenuirostris* Mg.

Rövidítések: Polhora = Pol. Babiagura = Bab.

Hymenoptera.

Sirex noctilio Fabr. (Pol.); — *gigas* Linn. (Pol.). *Ichneumon bucculentus* Wesm. (Bab.); — *suspiciosus* Wesm. (Pol.): — *culpator* Schrk. (Pol.); — *raptorius* Linn. (Bab.); — *extensorius* L. (Bab.) *Amblytetes subsericans* Grav. (Bab.); — *sputator* Fabr. (Pol.). *Anomalon cerinops* Grav. (Pol.). *Myrmica lucivulonis* Nyl. (Bab.). *Lasius alienus* Först. (Bab., Pol.). *Formica fusca* Linn. (Bab.) *Camponotus herculeanus* Linn. (Bab. Pol.); — *ligniperdus* Latr. (Bab.). *Polistes gallica* Linn. (Pol.). *Bombus hortorum* Linn. (Bab. Pol.); — *Latreillelus* Kirby (Bab. Pol.); *hymnorum* Linn. (Pol.); — *arenicola* Thoms. (Pol.); — *agrorum* Fabr. (Bab. Pol.); — *cognatus* Steph. (Pol.); — *pomorum* var. *elegans* Seidl. (Bab. Pol.); — *lapidarius* Linn. (Bab. Pol.); — *soročensis* var. *collinus* Sm. (Bab.); — *mastrucatus* Gerst. (Bab. Pol.); — *terrestris* Linn. (Bab. Pol.); — var. *lucorum* Linn. (Bab. Pol.). *Halictus albipes* Fabr. (Pol.). *Psithyrus rupestris* Fabr. (Bab. Pol.); — *barbutellus* K. (Bab. Pol.).

Lepidoptera.

Pieris Rapae L. (Pol.); — *Napi* L. (Pol.); *Cotias Hyale*

L. (Pol.). *Rhodocera Rhamni* L. (Pol.). *Polyommatus Phleas* L. (Pol.). *Lycæna Icarus* Rott (Pol.); — ab. *icarinus* Scriba (Pol.). *Vanessa C. album* L. (Pol.); — *Urticæ* L. (Pol. Bab.); — *Antiopa* L. (Pol.); — *Atalanta* L. (Pol.). *Argynnis Selene* Schiff. (Pol.); — *Latonia* L. (Pol.). *Coenonympha pamphilus* L. (Pol.). *Spilothyrus Altheæ* Hübn. (Pol.). *Agrotis simulans* Hufn. (Bab.); — *ypsilon* Rott. (Pol.). *Mesogona acetosellæ* F. (Bab.). *Calyptia trapezina* L. (Bab.). *Plusia gamma* L. (Pol. és Bab.).

Coleoptera.

Cicindela campestris L. (Pol.). *Carabus Fabricii* Panz. var. *poloniensis* Géh. (Bab.); — *granulatus* L. (Pol.); — ab. *rubripes* Géh. (Pol.); *cancellatus* Illig. ab. *tuberculatus* Dej. (Pol., Bab.); — *arvensis* Herbst var. *carpathus* Born (Bab.); *nemoralis* O F. Müll. (Pol.); *Linnéi* Panz. (Bab.). *Nebria brevicollis* Fabr. (Bab.); *Jockisehi* Strm. var. *nigricornis* Villa (Bab.). *Notiophilus biguttatus* Fabr. (Pol. Bab.). *Bembidion lampros* Herbst (Pol.); — *nitidulum* Marsh. var. *alpinum*. Dej. (Pol. Bab.); — *quadriguttatum* Fabr. (Pol.); — *ustulatum* L. (Pol.); — *assimile* Gyll. (Pol.) *Trechus striatulus* Putz (Pol. Bab.). *Clirina fossor* L. (Pol.). *Platynus sexpunctatus* L. (Pol. Bab.); — *Mülleri* Herbst (Pol. Bab.); — *riduus* Panz. (Bab.). *Agonum* (Platynus) *quadripunctatum* Deg. (Pol.). *Olisthopus rotundatus* Payk. (Pol.). *Synuchus nivalis* Panz. (Pol.). *Calathus fuscipes* Goese. (Pol.); — *erratus* Sahlb. (Pol.); — *metallicus* Dej. (Bab.); *melanocephalus* L. (Bab.). *Lagurus vernalis* Panz. (Pol.). *Poecilus lepidus* Leske. (Pol. Bab.); — *coerulescens* L. (Pol. Bab.). *Ptorostichus oblongopunctatus* Fabr. (Pol. Bab.); — *angustatus* Duft. (Pol. Bab.); — *niger* Schall. (Pol.); — *vulgaris* L. (Pol.); — *nigrita* Fabr. (Pol. Bab.); — *anthracinus* Illig. (Pol. Bab.); — *interstinctus* Strm. (Pol.); — *diligens* Strm. (Pol.); — *subsiniatus* Dej. (Bab.); — *melas* Creutz. (Pol.); — *foreolatus* Duft. (Bab.); — *metallicus* Fabr. (Pol.); — *maurus* Duft. ab. *erythromerus* Ganglb. (Pol. Bab.); — *fossulatus* Quens. (Bab.). *Molops picea* Panz. (Pol.). *Amara aenea* Deg. (Pol.); — *eurynota* Panz. (Pol.); — *familiaris* Duft. (Bab.); — *equestris* Duft. (Pol.); — *apricaria* Payk. (Pol.); — *aulica* Panz. (Pol.). *Ophonus pubescens* Müll. (Pol.). *Harpalus aeneus* Fabr. (Pol. Bab.); — *latus* L. (Pol. Bab.). *Anisodactylus binotatus* Fabr. var. *spureaticornis* Dej. (Pol.). *Chlaenius nitidulus* Schrk. (Pol.). *Cercyon haemorrhoidalis* Fabr. (Bab.); — *melanocephalus* L. (Pol.). *Tachyporus obtusus*

L. (Pol.); — *abdominalis* Gyll. (Pol.). *Quectius mesomelinus* Marsh. (Bab.); — *xanthopus* Er. (Bab.). *Staphylinus erythropterus* L. (Pol.); — *caesareus* Cederh. (Pol.). *Ocyopus picipennis* F. (Pol.); — *fuscatus* Grav. (Pol.). *Philonthus carbonarius* Gyll. (Pol.); — *nigritulus* Grav. (Pol.); — *varians* Fabr. (Pol.). *Xantholinus punctulatus* Payk. (Pol.). *Lathrobium laevipenne* Heer. (Pol.); — *castaneipenne* Kol. (Pol.); — *fulvipenne* Grav. (Bab.). *Platysthetus arenarius* Fourer. (Pol.). *Peltis atrata* L. (Pol. Bab.); — var. *brunnea* Herbst. (Pol.). *Cryptophagus scanicus* L. (Pol.). *Meligethes subaeneus* Strm. (Pol.); — *brassicae* Scop. (Pol.); — *viridescens* F. (Pol.); — *oratus* Strm. (Pol.); — *baehialis* Er. (Pol.); — *ochrops* Strm. (Pol.). — *Byrrhus pilula* L. (Bab.); — *glabratus* (Bab.). *Onthophagus fracticornis* Preyssl. (Pol.). *Aphodius fimetarius* L. (Pol. Bab.); — *rufus* Moll. (Pol.); — *contaminatus* Herbst. (Pol.). *Geotrupes stercorarius* L. (Pol.); — *syriaticus* Panz. (Pol. Bab.). *Trichius fasciatus* L. (Pol.). *Adelocera fasciata* L. (Pol. Bab.). *Lulius aeneus* L. v. *germanus* L. (Pol.). *Otiorrhynchus niger* Fabr. (Pol. Bab.); — *fuscipes* Oliv. (Bab.); — *morio* Fabr. var. *ebeniinus* Gyll. (Bab.); — *oratus* L. (Pol.); — *aerifer* (Bab.). *Phyllobius psittacinus* Germ (Bab.). *Sitona hispidulus* Fabr. (Pol.). — *flarescens* Marsh. (Pol.); — *discoides* Gyll. (Pol.); — *lineatus* L. (Pol.); — *sulcifrons* Thunb. (Pol.). *Alophus Kaufmanni* Stierl. (Bab.). *Hglobius abietis* L. (Pol. Bab.). *Hypera intermedia* Boh. (Bab.); — *suspiciosa* Herbst. (Pol.). *Dorytomus melanophthalmus* Payk. (Pol.). *Ceuthorrhynchus angulosus* Roh. (Pol.). *Apion assimile* Kirb. (Pol.); — *trifolii* L. (Pol.). *Hylastes cunicularius* Er. (Bab.). *Rhagium inquisitor* L. (Pol.). *Leptura rubra* L. (Pol.). *Monochamus sutor* L. (Bab.). *Labidostomis cyanicornis* Germ. (Pol.). *Cryptocephalus aureolus* Suffr. (Pol.). *Timarcha metallica* Laich. (Bab.). *Chrysomela lichenis* Rieht. (Pol. Bab.); — *rufa* Duft. (Bab.); — *analis* L. (Pol.). *Lochmoea capreae* L. (Pol.). *Galeruca pomonae* Scop. (Pol.). *Haltica oleracea* L. (Pol. Bab.). *Batophila rubi* Payk. (Bab.). *Longitarsus parvulus* Payk. (Pol.); *pectoralis* Foudr. (Pol.). *Adonia variegata* Goeze var. *constellata* Laich. (Pol.). *Coccinella 7-punctata* L. (Pol. Bab.); — *5-punctata* Muls. (Pol.). *Chilocorus renipustulatus* Scriba. (Bab.).

Diptera.

Mycrophila stigma Staun. (Pol.). *Dilophus vulgaris* Mg. (Pol.). *Chrysomyia formosa* Scop. (Pol.). *Laphria gilva* L. (Pol.).

Anthrax paniceus Rossi (Pol.). *Ramphomyia tenuirostris* Mg. (Pol.). *Melithreptus scriptus* var. *dispar* Lw. (Pol.). *Platycheirus albimanus* Mg. (Pol.); — *clypeatus* Mg. (Pol.). *Volucella bombylans* var. *plumata* Deg. (Pol.). *Eristalis tenax* L. (Pol.); — *arbustorum* L. (Pol.); — *pertinax* Scop. (Pol.). *Maequartia nitida* Ztt. (Pol.). *Olivieria lateralis* F. (Pol.) *Fabricia ferox* Mg. (Pol.). *Tachina fera* L. (Pol.); — *rustica* Fll. (Pol.) *Xysta semicana* Egg. (Pol.). *Parallophora pusilla* Mg. (Pol.). *Onesia sepulcralis* Mg. (Pol.). *Pollenia rudis* F. (Pol.); — *respillo* Mg. (Pol.). *Musca domestica* L. (Pol.); — *corvina* F. (Pol.). *Cyrtoneura pascuorum* Mg. (Pol.). *Mesembrina meridiana* L. (Pol.). *Calliphora sorliata* Ztt. (Pol.). *Aricia coratica* Fll. (Pol.); — *basalis* Ztt. (Pol.). *Spilogaster duplicata* Mg. (Pol.); — *separata* Mg. (Pol.). *Hydrophoria divisa* Mg. (Pol.); — *conica* Wied. (Pol.). *Hylemyia strigosa* Fll. (Pol.). *Anthomyia albicincta* Fll. (Pol.). *Coenesia tigrina* F. (Pol.). *Scatophaga stercoraria* L. (Pol.) *Helomyza Zetterstedti* Lw. (Pol.). *Lauxania aenea* Fall. (Pol.). *Eusina souchi* L. (Pol.). *Tephritis ruralis* Lw. (Pol.). *Sepsis cynipsea* L. (Pol.); — *pectoralis* Meq. (Pol.). *Chlorops taeniopus* Mg. (Pol.). *Oscinis lineella* Fall. (Pol.). *Chortophila cinerella* Fll. (Pol.).

Orthoptera.

Forficula auricularia L. (Bab. Pol.). *Stenobothrus lineatus* Panz. (Pol.); — *rufipes* Zetterst (Bab. Pol.); — *bicolor* Charp. (Bab. Pol.); — *biguttulus* L. (Bab.); — *dorsatus* Zetterst. (Bab. Pol.); — *parallelus* Zetterst. (Pol.). *Psophus stridulus* L. (Bab. Pol.). *Isophya pyrenaea* Ramb. Serville. (Bab.). *Platypleis Roeseli* Hagenb. (Pol.). *Decticus verrucivorus* L. (Pol.).

Neuroptera.

Stenophylax latipennis Curt. (Bab.)

Hemiptera.

Eurygaster maura L. (Pol.); — var. *pieta* Fabr. (Pol.); — *nigroocuellata* Goeze (Bab.); — var. *hottentotta* H. Sch. (Bab.). *Neottiglossa pusilla* Gmel. (Bab.). *Stagonomus pusillus* H.-Sch. (Pol.) *Rubiconia intermedia* Wolff. (Pol.). *Carpocoris purpureipennis* de Geer. (Pol.). *Dolycoris baccarum* L. (Bab. Pol.). *Chlorochroa juniperina* L. (Pol.). *Pentatoma rufipes* L. (Bab.). *Eurydema do-*

minulus Scop. (Pol.); — *oleraceum* L. (Bab.), *Picromeris bidens* L. (Bab., Pol.) *Enoplops scaphi* Fabr. (Pol.), *Syromastes marginatus* L. (Pol.), *Geocoris dispar* Waga (Pol.), *Stygicoris rusticus* Fall. (Pol.), *Trapezonotus agrestis* Fall. (Bab., Pol.), *Aphanus Pini* L. (Pol.); — *phoeniceus* Rossi. (Pol.), *Harpactor iracundus* Poda. (Bab., Pol.), *Nabis ferus* L. (Pol.), *Anthocoris nemoralis* Fabr. (Pol.), *Lygus pratensis* L. (Bab., Pol.), *Saldia saltatoria* L. (Pol.), *Eutacanthus interruptus* L. (Bab.), *Ptyelus spumarius* L. (Bab.).

Az *Eilicrinia cordiaria* életmódja.

Irta Cerva Frigyes.

Erről a szép araszoló lepkéről, mely Alsó-Ausztria, Dalmázia, Kis-Ázsia, Örményország és kivált Magyarország különféle vidékén előfordul, eddigelé csak az volt ismeretes, hogy különösen a lapályban mindenütt, a hol a fűzfa tenyeszik, két nemzedékben található. Hazánkban eddig Budapest, Szigetesép, Kalocsa, Szeged, Nagyvárad, Székesfehérvár, Pozsony, Mehádia, Temesvár, Pancsova, Zimony és Fiume környékén figyeltek meg.

Az első nemzedék, a var. *Röslerstammiria* Stgr., április 10. és 15-ike közt lép fel és május 10—15-ig található. Valamint más fajoknál, ennél is előfordul, hogy egyes példányok később fejlődnek ki és még május végén is láthatók. A második nemzedék, a törzsalak, július 10. és 20-ka közt jelenik meg és augusztus elejéig repül. Ennél szintén nem ritka, hogy egyes példány ezen időn túl is található.

A lepke rendszeren öreg fűzfák körül tartózkodik, reggeltől estig a földön, fűszálakon, különféle apró növényeken és bokrokon, valamint a fűzfa kérgén és magasabb ágain ülve található. Hogyha a hernyó a föld alatt bábozódott, a mi a szabály, akkor a lepke a kikelés után apró növényeken pihen. Ha azonban a bábozódás korhadt öreg fűzfában vagy benne levő humusban vagy pudrában történt, akkor kikelés után a lepke annak közelében ül.